

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA
*Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa*

Zagreb, 3. prosinca 2018.g.

Z A P I S N I K

**o izjavi dužnosnice Martine Dalić, potpredsjednice Vlade Republike Hrvatske i
ministrice gospodarstva, poduzetništva i obrta do 14. svibnja 2018.g.
u predmetu P-172/18**

Ja bih, ukratko, ponovila neke od ovih činjenica koje sam dostavila u očitovanju. Neke od navoda i neke od zaključaka bih komentirala. Što se tiče onoga što su činjenice, mislim da je kroz protekle mjesece postalo sasvim razvidno da ja, kao tadašnja potpredsjednica Vlade RH, nisam niti odabrala niti okupila neku radnu skupinu, još manje tajnu radnu skupinu, niti sam o bilo kojem pitanju koje se toga tiče samostalno odlučivala pa držim da je samom tom činjenicom značajan dio drugih pitanja jednostavno otpao. Pomoć vanjskih stručnjaka definirana je i utvrđena političkim dogovorom tadašnjih koalicijskih partnera i u tom je odlučivanju sudjelovao velik broj dužnosnika. Ja ne bih sada ponavljala njihova imena, ona su već mnoštvo puta ponovljena, međutim iznošenje tih imena povezano je pitanjem je li tajna skupina postojala ili nije. Tajna skupina nije postojala zato jer su za njeno postajanje i za komunikaciju s vanjskim stručnjacima znale mnoge osobe, dužnosnici i nedužnosnici što je onda povezano s pitanjem: tko je pisao Zakon. Ono što želim podcrtati još jednom da te konzultacije, rasprave, razgovori, mišljenja, analize, koje su radili i davali i sastanci na kojima su sudjelovali ti vanjski stručnjaci nisu niti pokrenuti niti je izrada Zakona bila temeljni motiv, cilj ili razlog traženja konzultacije s tim vanjskim stručnjacima. Oni su okupljeni s drugim razlogom, a to je da pomognu svojim stručnim znanjem u razumijevanju ovog teškog problema i nikada nisu radili sami niti su o čemu sami odlučivali. Želim podcrtati da je dinamiku, intenzitet i broj sastanaka, a u prvom redu dinamiku, intenzitet i bavljenje ovim problemom od strane dužnosnika, jer oni su u centru rješavanja ovog problema, odredila činjenica da je sam bivši vlasnik Agrokora na kraju veljače rekao da ako mu Vlada ne odobri financijsku pozajmicu da će Agrokor otići u stečaj. Važno je imati na umu da smo mi kao državni dužnosnici bili poprilično sigurni da se tu ne radi o problemu koji bi možda mogao nastati nego da se radi s jedne strane o privatnoj kompaniji koja se nalazi pred stečajem i da to mora rješavati ta kompanija, ali da kolaps te kompanije nikako ne može ostati bez posljedica za gospodarstvo i društvo. Tu dolazimo do onog što je važno za razumijevanje tog problema, a to je kontekst i vrijeme u kojem se sve to dešavalo jer i taj sastanak s gospodinom Ivicom Todoricom, koji se održao krajem veljače, mi smo tek naknadno, dakle i ja i predsjednik i drugi članovi Vlade RH saznali da je na taj sastanak g. Todorica poticao g. Božo Petrov. On je to sam kazao u svom intervjuu danom 8. listopada. S današnje točke gledišta stvari izgledaju pravocrtno i poprilično smo sigurni svi kako smo trebali reagirati u situacijama

koje su se prethodno dogodile. Ali ovaj primjer vam navodim kako bi vam oslikala kompleksnost ne samo ekonomskog problema koji se u tom trenutku razvijao i ekonomskog problema, kako je rekao guverner Vujčić, koji bi bio pretežak i za puno veće i razvijenije zemlje od nas, a kamo li za nas, već da se cijela ta stvar zbivala i u vrlo kompleksnim političkim okolnostima, koje ovaj primjer ilustrira. Ono što želim podcrtati je da Zakon nisu napisali vanjski stručnjaci. S obzirom na činjenicu da smo u ovom problemu došli do razmatranja vrlo finih detalja o kojima se nikada nije raspravljalo u kontekstu niti jednog drugog zakona, a imamo ih nekoliko tisuća, onda ja mogu ponovo na ovom tijelu ponoviti da su Zakon izradili i u izradi Zakona sudjelovali Ured za zakonodavstvo, Ministarstvo gospodarstvo, Ministarstvo pravosuđa, Ured premijera, da su tu korištena stručna znanja vanjskih ekonomskih, pravnih i drugih stručnjaka, da sam ja taj posao vodila i koordinirala i da jesam dala aktivne upute, naloge, kako da se formiraju i oblikuju pojedina rješenja. Način oblikovanja pojedinih rješenja kontrolirala su mnoga državna tijela, mnoge osobe, a usvojio ga je Sabor. Pitanje uključenosti ili neuključenosti odredaba o sukobu interesa još je jedan jako zgodan primjer nanadnog prilagođavanja stvarnosti potrebama neke naknadne perspektive. Ovaj je Zakon raspravljen na saborskim odborima, o njemu je cijeli dan vođena saborska rasprava i na njega su podneseni amandmani. Amandman ovakvog tipa nije podnesen. Hrvatski sabor sastoji se od 151 zastupnika. Ja u potpunosti razumijem kao građanin angažiranost saborskih zastupnika i potpuno razumijem njihova pitanja. Međutim instrumenti kojima Sabor raspolaze ako smatra da nešto u zakonu treba poboljšati ili dodati su amandmani. Ovakva vrsta amandmana se prema mome sjećanju predlagala nije, a SDP uopće nije podnijela niti jedan amandman. Dakle, što se tiče insinucije da su iz talijanskog Zakona namjerno izvučene odredbe o sukobu interesa, one su insinucije. Ja sam naknadno zatražila da se proanalizira kako je to sukob interesa definiran u talijanskom Zakonu upravo zbog ovih pitanja koje su se pojavila na saborskom odboru. Informacije koje sam pritom dobila jest da izmjenama Zakona koji se primjenjivao u Italiji, koje su se dogodile 2004.g. negdje u srpnju je utvrđeno da je Zakonom definiran sukob interesa povjerenika odnosno Zakonom je utvrđeno tko ne može biti Povjerenik i te odredbe, suprotno ovdje raširenim informacijama, a prema informacijama kojima ja raspolazem te odredbe kažu da izvanredni povjerenik ne može biti osoba koja je radila kod dužnika, koja je sa dužnikom povezana i koja je u protekle dvije godine na neki način s dužnikom bila povezana. Dakle, moje je razumijevanje i moja naknadna analiza utvrdila da se u stvari radi o definiranju sukoba interesa između povjerenika i trgovačkog društva na čije čelo on dolazi.

Što se savjetnika tiče, informirana sam, a to se sve može provjeriti u talijanskim propisima, da o savjetnicima sam zakon ne govori ništa, da podzakonski akt kaže da se na istovjetan način to primjenjuje na savjetnike i u biti, na neki način kontradiktorno, da su te odredbe iz Zakona koji je primijenjen na Parmalat, primijenjene i prenesene u naš Zakon onda u postupku izvanredne uprave ne bi mogli raditi Kirkland&Ellis, Houlihan Lockey jer su oni bili prethodno angažirani od strane Agrokorora i eventualno ne bi u Agrokoru mogao biti angažiran Tomislav Matić, ali on i nije imao s Agrokorom. Željela sam kazati jednu opću opasku koja se tiče cjelokupnog konteksta. U kontekst primjene ovog zakona, procesa primjene ovoga Zakona, je bilo rečeno toliko izjava, stavova koji su se kasnije pokazali netočnima da je to stvarno čak i za naše političke prilike poprilično neobično. Provođenje ovoga procesa pratila je i jedna

političko interesna borba i ta borba koja se zaoštravala prema kraju procesa i kako je postajalo razvidno da vjerojatnost uspjeha procesa i nagodbe raste je različite ljude motivirala na iznošenje različitih argumenata. U političkom prostoru, u Saboru to je sastavni dio političke borbe. Međutim, ono što je važno i što bih u cijelom tom kontekstu podcrtala jest da su činjenice ipak u tome procesu samo jedne. I time bih se vratila na Zakon i pitanje koje ste sami otvorili vezano uz Parmalat. Dakle, svjesno, namjerno, svjesnom odlukom je Zakon i sadržaj Zakona usmjeren prema našem zakonodavstvu i mislim da je to i bilo važno za njegovu djelotvornost. Kao što sam govorila i u Saboru, u biti u 80% radi se o primjenjenim ili prilagođenim odredbama Stečajnog zakona i kao što u samom Zakonu piše, sve ono što tim Zakonom nije riješeno, riješeno je Stečajnim zakonom. Prema tome, ako ovdje raspravljamo je li u pripremi ovog Zakona namjerno izbačena bilo kakva odredba s bilo kakvim ciljem, a ovdje govorimo o sukobu interesa, onda ja to moram najoštrije odbaciti na vrlo jasnom argumentu. Sve ono što nije specifično utvrđeno Zakonom o izvanrednoj upravi, postupovno i na svaki drugi način se rješava primjenom Stečajnog zakona. Izvanredni povjerenik i to na dva mjesta u Zakonu piše, ima prava i obveze stečajnog upravitelja, što znači da su sva njegova prava i obveze, uključujući i sukob interesa, utvrđene na isti način kao za stečajne upravitelje, Stečajnim zakonom. Dakle to je smisao kada govorimo o ovom pitanju. Ja sam uvjereni da u različitim zemljama postoje različita pravna rješenja, mi smo ovdje pošli od jednoga predloška, jednoga primjerka za koju su svi sudionici u financijskom svijetu koji to prate znali da je tamo talijanska država uspjela kroz to sanirati stanje u Parmalatu kroz velike troškove za talijansku državu i to je bilo ono zbog čega je taj zakon bio važan, da se može ići posebnim zakonom, da posebni zakon ima smisla. A sve drugo se može iščitati iz samog teksta zakona koji je, moram to ponovno ponoviti, jedan od pravno najpregledavanih hrvatskih zakona, zakon koji su prihvatili strani sudovi, u New Yorku, u Švicarskoj, u Londonu, koji je uključen u Uredbu, a o čemu je glasalo i Vijeće i Parlament, gdje je u stvari samo jedna država bila protiv, dakle koji je sastavni dio europskoga insolventijskoga prava u smislu da je postupak izvanredne uprave insolventijski postupak, koji se događa u Hrvatskoj, koji se događa pod nadzorom suda u Hrvatskoj i te odluke poštivat će svi sudovi u svijetu.

Također, kada smo govorili i o položaju i pitanju uloge izvanrednog povjerenika, proces izvanredne uprave je postupak koji se odvija pod nadzorom suda. Članak 10. kaže, sud u postupku izvanredne uprave ovlašten je poduzimati sve radnje i donositi sve odluke koje nisu zakonom izričito date u nadležnost nekog drugog tijela. Ono što se je događalo također u proteklih godinu i pol dana, dvije, događalo se i potpuno ignoriranje uloge suda kroz jedan dio političkih interpretacija toga procesa. Tijela u ovome procesu su također utvrđena ovim zakonom i eksplicitno se navodi da su tijela u ovome procesu Privremeno vjerovničko vijeće, izvanredni povjerenik, sud i savjetodavno tijelo. Ministarstvo, Vlada nisu tijela u procesu i to je jedan od kamena temeljaca uspjeha ovoga procesa i činjenice da su ovaj zakon kao insolventijski postupak prihvatili strani sudovi. I konačno, članak 14. kaže da je sud izričito nadležan nadzirati rad izvanredne uprave i sud je to prema mojim saznanjima činio. Dakle, ja bih stoga još jednom ovdje kazala da je taj proces u kojem se odvijao, efektivno i de facto stečaj Agrokor, na kraju pokazao da profesionalan pristup, dominacija međunarodnih praksi i pravila u ovom procesu, i njegovo legislativno oblikovanje su pridonijeli uspjehu, jer je nagodba na kraju postala

pravomoćna. A kada sam govorila o ovim pravnim određenjima koja su unesena u zakon, onda sam vam željela skrenuti pozornost da su ta pravna određenja i kontekst u kojem su Vlada i članovi Vlade donosili odluke o izvanrednom povjereniku, oni su donosili odluku da će predložiti sudu povjerenika, jednom, isto tako i drugi puta, za proces koji se odvijao pod nadzorom suda i vjerovničkog vijeća, koje je odobravalo i odluke o isplatama i sve druge materijalne odluke. To su pravne okolnosti i činjenične okolnosti u kojima se ovaj proces zbivao i kojima, barem mogu govoriti za sebe, sam se ja rukovodila u onom dijelu u kojem sam ja u tim odlukama sudjelovala.

Referiram se na dio u kojem se kaže da je Ante Ramljak postao izvanredni povjerenik, bio je jedan od onih koji su konzultirani u procesu pripreme zakona, ali ukazujem upravo na to, između ta dva procesa postoji i barijera, osim svega što sam prethodno rekla, da ti ljudi nisu sami radili, da nisu sami napisali, da nisu ništa sami odlučivali, osim svega toga postoji i ova barijera da je to postupak pod nadzorom suda, gdje nadzor i nad radom izvanrednog povjerenika i nad cijelim procesom provodi sud, gdje se primjenjuje zakon koji je usvojio Sabor i gdje se podredno za sve što nije jasno primjenjuje Stečajni zakon. Tako da bi to na neki način bilo moje objašnjenje i mišljenje.

Što se tiče pitanja tko je pisao zakon, još nekoliko riječi o tom kontekstu. Dakle, u jednom trenutku smo se našli u jednoj situaciji da sve ove činjenice i ekonomske okolnosti o kojima se govori, da je sve to postalo potpuno nevažno pitanje, nego je najvažnije od svih pitanja postalo tko je pisao zakon. To se pitanje nikada nije postavilo u nas. Ja imam dosta dužnosničkog staža, bila sam ministar, pitanje tko je pisao zakon nikada se prije nije postavljalo. Dakle, gledano sa moje točke gledišta, to je bila apsolutna neobičnost ovoga pitanja koje se pojavljuje tada i nikada više poslije u smislu pisanja nekog drugog zakona. To je jedna stvar. Druga stvar je pitanje koje ste i sami spomenuli, a to je da sam ja držala press konferenciju i da tamo nisam navela imena. Dakle, ja sam na press konferenciji rekla da se zakon piše i priprema uz pomoć vanjskih stručnjaka koji su pravne, ekonomske i druge struke. Želim reći da nitko nikada nije imao namjeru kriti da se u procesu pripreme toga zakona konzultiraju i vanjske osobe, zato što je to i inače sastavni dio postupka i procedure.

Druga stvar koju bih kazala jest da uporno inzistiranje na imenima tko je pisao zakon je zahtijevalo navesti imena sviju ljudi, uključujući i imena državnih službenika. Ja sam smatrala tada, a i sada, da dok državni dužnosnici jesu podložni i dužni su sudjelovati u javnom propitivanju svoga rada, to je sa službenicima upitno i smatrala sam da otvaranje pitanja imena otvara u stvari jednu sasvim drugu priču, a to je priča koja je u tom trenutku već bila poprilično jasna, a vezana je bila uz različite interese i različito interesno djelovanje pojedinih aktera ili onih koji su nastojali utjecati na taj proces. Da je tome tako i da ovo nije bio isključivo i čisto birokratski proces koji se zbivao u jednom uređenom postupku, mislim da smo svi zajedno imali prilike vidjeti tijekom proteklih godinu i pol, dvije dana. Tako da, raspolažući na određeni način cjelokupnom slikom, moje je mišljenje i tada i sada bilo da je inzistiranje na imenima osoba koji su pridonijeli pisanju zakona bilo interesno motivirano radi ugrožavanja toga procesa, zbog toga što su u to vrijeme do mene dolazile informacije da postoje određeni akteri u procesu koji u stvari smatraju da niti dužnosnici niti službenici niti općenito Hrvati nisu pisali ovaj zakon, nego da je to neka sasvim druga priča. Dakle, na pitanje tko je pisao zakon odgovoreno je na način na koji

sam ja tada procijenila primjerenim izazovima procesa, rizicima procesa, a da se istodobno javnosti da uvid i informacija, onoj javnosti koja je za to stvarno zainteresirana. I odgovor da su to činili ministarstvo, uredi, koje smo tu naveli, uz pomoć vanjskih i drugih stručnjaka je točan odgovor. Iz tog i takvog načina odgovaranja željela sam reći javnosti da može biti mirna i da su sve te institucije koje trebaju sudjelovati sudjelovale, da sam ja vodila proces i aktivno ga koordinirala i kontrolirala kao potpredsjednica Vlade, misleći da to nešto znači. Zašto drugi dužnosnici nisu ponudili neke druge odgovore ja o tome ne mogu spekulirati, ali također mogu reći da je dio nekih drugih dužnosnika sa mnom dijelio ovu zabrinutost o neprijateljskom raspoloženju pojedinih interesnih skupina i pojedinih vjerovnika. Kada se je proces završio, kada su se dovršili neki drugi pravosudni procesi, ja sam si dala truda objasniti i nastojala sam objasniti sve detalje ovoga procesa u knjizi koja je objavljena krajem listopada. Prema tome, odgovor na pitanje tko je pisao zakon i danas je isti: Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo pravosuđa, Ured za zakonodavstvo, pod nadzorom, koordinacijom, kontrolom, uputama, sudjelovanjima potpredsjednice Vlade, uz informiranje predsjednika Vlade, predsjednika Sabora. To je iznad procedure, uz takvu pozornost visokih državnih dužnosnika zakoni obično ne nastaju, ali je ovo bila takva situacija. I mi smo u tom procesu koristili savjete, znanja vanjskih stručnjaka, i pravne i financijske struke, i profesora i svima onima koji su dali doprinos da ovaj zakon nastane, počevši od konobara koji su s nama bili u zgradi Vlade do 3 ujutro pa do svih drugih, ja mislim da zaslužuju i jednu zahvalu obzirom na uspjeh i rezultate koje je taj zakon omogućio. Evo, mi da danas vodimo ovu raspravu, a nagodba u Agrokoru je od strane Večernjeg lista proglašena poslovnim događajem godine, a prošle godine to je bio Zakon, dakle mi smo malo u jednoj, ako dopustite reći, apsurdnoj situaciji. Ali vrlo rado sam se odazvala vašem pozivu kao što sam se vrlo rado odazvala i USKOK-u objasniti što je to bilo, zato što smatram da je to jako važno sa ove vremenske distance pokazati koliko je laži ubacivano u javni prostor tijekom vremena i koliko je vrijeme pokazalo da su to bile samo laži, a da proces koji se zbivao u Vladi je bio proces u kojem je veliki broj državnih dužnosnika pokušavao naći rješenje za problem za koji se na žalost nismo mogli proglasiti nenadležnim. Dakle to je toliko velika kompanija da se od posljedica njezinoga stečaja, čak da su one ostale hermetički zatvorene unutar same kompanije, Vlada nije mogla izmaknuti i da smo to pravilno procijenili može se vrlo jasno vidjeti i na problemu Uljanika.

Ono što bi u cijelom procesu moja uloga bila ili sam ju ja barem tako shvaćala, je politički štiti ovaj proces, koji se, kako je vrijeme odmicalo, napadao iz svih smjerova i iz svih mogućih naoružanja. Kako populističko-političkim frazama, ljudima kojima je to odgovaralo u nekim njihovim političkim ciljevima, tako do interesnih skupina povezanih s bivšim vlasnikom, s vjerovnicima i to ne samo s domaćim vjerovnicima; i ja sam to činila, na način kako sam to najbolje znala i mislila da je korisno za taj proces koji je bio neizmjerljivo važan za hrvatsko gospodarstvo, za desetine tisuća ljudi i koji se upravo zbog toga morao dovesti do kraja zbog gospodarstva i svih tih radnih mjesta pa je time bio važan i za Vladu. Sve to zajedno je na kraju kulminiralo, u svibnju, atmosferom za koju mislim da je imala sve osobine javne hajke, atmosferom koja je bila političko-interesni obračun u kojem su same optužbe bile dovoljne za krivnju bez rasprave, bez opreza i zadržke u promišljanju prilikom donošenja sudova i posudbi, a cilj toga obračuna, političko-interesnog obračuna bio je srušiti Vladu i time dovesti do kraha

cjelokupnog procesa izvanredne uprave, jer je u tom trenutku u suštini to ostalo kao jedina stvarna mogućnost da ustvari do nagodbe ne dođe na način kako su se vjerovnici dogovarali ili da se eventualno karte izmiješaju na neki drugi način. Jednostavno sam i zato više puta govorila u kontekstu ovoga procesa da je bio iznimno kompleksan i politički i ekonomski i financijski i regionalno, jer Agrokora je i regionalno značajna kompanija. Tako da gledano s današnje točke gledišta mi smo svi sigurno izvukli neke lekcije, izvukli smo neke pouke, neke vlastite zaključke, neke opće zaključke. Međutim, ono što želim reći je jako teško iz perspektive današnjeg vremena razumjeti i spoznati te u jednu konzistentnu sliku složiti sve elemente koji su određivali pojedine odluke u pojedinom trenutku pa i to pitanje tko je pisao Zakon. To je potpuno nevažno u smislu imena osoba, jer važna je procedura, važna je Vlada, važan je Sabor, ja sam to tako vidjela. S druge strane, neki ljudi koji su imali neke druge interese su od toga napravili drugu priču. Vlada je u svojoj proceduri usvojila zakon, poslala ga je Saboru, zakonodavac ga je usvojio, time je svaki pojedinac koji je sudjelovao u tom postupku postao nebitan, njegova uloga, uključujući i mene. Ovo je jedinstveni proces gdje smo mi došli do toga da kažemo da tražimo autore zakona pa da ja tumačim kako, kada sam, ova rješenja, ona rješenja, kada smo uključivali odredbe o najstarijoj tražbini i dr. a mi niti do danas nismo u nekom javnom prostoru raspravili pitanje kako je uopće moja korespondencija kao potpredsjednice Vlade ili bilo čija korespondencija mogla biti plasirana u javnost i još k tome biti plasirana na način na koji je bila plasirana. Kako je moguće da se na jedan nezakonit način pokušalo djelovati, usmjeriti legitiman proces, jer objava tuđe korespondencije bez odobrenja ne bi bila zakonit postupak. Što ćemo mi svi misliti kada se to dogodi nekome drugome. U nekim zemljama o ovakvim se stvarima vode ozbiljne rasprave i ozbiljne diskusije. Kod nas ne. I to samo pokazuje da se nisu birala sredstva. Pa i danas s vremenske distance pratimo i neke druge događaje što se tu sve radilo, kao na primjer kroz tzv. SMS aferu. Zato kažem sa ove vremenske distance možemo vidjeti da je u javni prostor tijekom dugog vremenskog razdoblja ubacivano niz laži i da su to bile samo i jedino ostale su laži. Pravomoćnost nagodbe potvrdile su korisnost i uspješnost ovog procesa za gospodarstvo i za vjerovnike, troškove ovog procesa nisu platili porezni obveznici, već vjerovnici Agrokora. I mislim da na kraju rezultati postignuti u relativno kratkom roku potvrđuju i dokazuju predanost mene osobno i drugih dužnosnika i članova Vlade, onome o čemu se ovdje radilo, javnom interesu. Privatnog interesa ovdje ja ne mogu vidjeti ni u trgovinama. Smisao ovoga procesa jest bio zaštititi javni interes, zaštititi radna mjesta, zaštititi hrvatsko gospodarstvo, a i to je učinjeno na način koji je dao rezultate, a na način koji je i pravno i međunarodno prepoznat i sukladan tržišnom funkcioniranju. Stoga, to je otprilike na neki način sukob ovoga. Meni je osobno žao u stvari što u cijelom ovom razdoblju i u toj politički-interesnoj borbi su se mnoge državne institucije na neki način našle uvučene u to, zasipane prijavama, istragama, dakle mnoštvo se neobičnih stvari ovdje dogodilo.

Na upit člana Povjerenstva Davorina Ivanjeka jesam li, kad sam stavljala prijedlog za Vladu da se imenuje za izvanrednog povjerenika Ante Ramljak, razmišljala o problematičnosti činjenice, što je Ramljak, za kojeg sam znala da je sudjelovao u neformalnoj radnoj skupini, bio ta osoba koju predlažem za izvanrednog povjerenika. Znači da se tim prijedlogom osobi, koja je sudjelovala u izradi instituta, daje mogućnost da te institute i primjeni, a onda, posljedično tom pitanju, jesam li razmatrala čija će biti odgovornost ako bi ta osoba, primjenjujući institute u

čijem je donošenju i sama sudjelovala, iste institute i zlorabila te zašto sam smatrala da je potrebno tajiti imena tih osoba i nakon što je stupio zakon na snagu i nakon što se počeo primjenjivati odgovaram da u vezi Ante Ramljaka mislim da sam jednim dijelom odgovorila, dakle izvanredni povjerenik nije apsolutni vladar u Agrokoru, njegov rad nadzire sud. Zadaća je Vlade bila po zakonu predložiti osobu koja ima odgovarajuća znanja, koja koliko-toliko jamče da će taj kompleksan proces uspjeti. To je bila zadaća Vlade. Dok provedivost zakona, ispravnost provedbe zakona, nadzire sud, to je članak 24., on predviđa i mogućnost žalbe na rješenje o otvaranju postupka. Nitko se nije žalio. Kao što sam navela i u očitovanu, u odluci o izboru izvanrednog povjerenika sudjelovao je velik broj osoba, Ramljak nije bio prvi izbor, provedene su političke konzultacije s koalicijskim partnerom, svi su raspolagali informacijom da je sudjelovao u procesu pisanja zakona i ja sam na kraju taj prijedlog formalno potpisala. Kad govorimo o Ramljaku on je svoje mišljenje tijekom toga procesa nastanka zakona mogao iznijeti, ali ni na koji način nije mogao osigurati da bez ikakve kontrole i nadzora sviju navedenih to mišljenje postane sastavni dio zakona. U ovako kompleksnoj stvari meni je malo neobično da se cijela jedna struktura, donošenje propisa i zakona, prebaci na jednoga čovjeka. Zakoni se pišu, u zakone se unose različita rješenja, ali onoga časa kad te institucije dignu ruku, to su onda konačne stvari, koje se moraju respektirati, a ovdje je kao bitan element cijeli proces nadzirao sud. Ja dalje od toga ne mogu reći kada govorim o odluci izbora izvanrednog povjerenika prvoga. Dakle, cijeli taj sustav unutar sebe jest imao osigurače, za koje barem ja mislim i danas da su dobri. Ono što bih željela reći je da primjerice nisam uvjerenja da je pitanje javne objave mailova bilo motivirano javnim interesom. Ja mislim da je bilo motivirano nekim sasvim drugim interesima. To svjedoči način na koji je objavljivano, način na koji članci uopće nisu potpisani, neki od njih, njihov sadržaj i to govori nešto o ovom procesu. Zatim, neki od ljudi su tražili da se njihova imena nikad i ne povezuju sa ovim procesom. Ali ono što je najvažnije da se nije radilo o tajnoj skupini, da se nije radilo o nekoj mojoj skupini, za ovo je znalo i ovim problemom se bavio velik broj ljudi i cijela ta priča o tome da sam ja osobno nešto krila i s toga razloga izbjegavala odgovoriti na pitanje o imenima je neosnovana.

Na upit članice Povjerenstva Aleksandre Jozić Ileković jesam li komunicirala s gosp. Ramljakom u smislu koga će angažirati kao savjetnika prije nego što sam to saznala na „presici“ odnosno prema njegovoj izjavi 9. travnja odgovaram da sam o tome nešto malo pisala i u knjizi. Kad me pitate što sam ja razgovarala sa Ramljakom, ja sam ustvari kada je počeo taj dan izbora povjerenika bila mišljenja i stava da ja osobno predlagati Ramljaka neću. Što se njega tiče to je bio u tom periodu moj stav koji se na žalost nije proveo jer možda nisam dovoljno inzistirala na tim nekim mojim osobnim razlozima. Želim reći da u cijelih tih nekoliko dana nikakve ja razgovore sa Ramljakom, o tome što će biti ako će biti, nisam vodila, tipa što će biti ako on bude izabran za povjerenika. Nisam te razgovore vodila s njim niti sa kim drugim. Vi mene pitate za razliku u sjećanju na taj sastanak kada je Ramljak u nedjelju popodne došao iz Splita i sastao se samnom i predsjednikom Vlade. Ja se te rasprave o tom pitanju ne sjećam, da je se sjećam ja bi je napisala u knjizi. Taj ponedjeljak bile su tri „presice“, sastanci s bankama, sastanci s dobavljačima i odlazi se u Agrokor. Taj ponedjeljak, što se može vidjeti iz Vladinih zapisnika i evidencije, nije bilo vremena za neki koncentrirani razgovor, što će se zbivati kada se dogodi primopredaja. Možda to danas iz ove pozicije izgleda kao nešto što nije bilo dobro promišljeno,

nije bilo dobro isplanirano, ali tako je izgledalo taj dan. To znači da nije održan nikakav sastanak na kojem bi se na neki način strukturiralo i raspravilo što će Ramljak raditi kada preuzme tu funkciju. To je moguće stvar koju treba promijeniti u Zakonu odnosno bolje definirati i raspisati što povjerenik radi na početku, tko mu pomaže, tko ne pomaže, to je nešto što ja mislim da treba popraviti sa ovim iskustvom koje sada imamo. Ja vas podsjećam da je ovo nešto što se radilo prvi puta. Znali smo što radimo, što želimo postići, ali nikakvog prethodnog iskustva u svemu tome nije bilo. Sigurno postoje stvari koje bi ja napravila na drugačiji način da ponovno radim, sigurno postoji ono što bi Ramljak na drugi način napravio, sigurno postoji ono što bi Peruško na drugi način napravio, ali mislim da je to tako u svakom procesu. Tako da naravno vi ste rekli da mi ovo promatramo sa etičkog aspekta to su i duboko individualne stvari. Ono što svatko od nas vjerojatno tu ima vlastite neke osjećaje, stavove o onome što je, a što nije etično. Ono što bih ja rekla sa svoje strane je da ništa od svih tih stvari nije niti mišljeno niti činjeno niti sa idejom niti sa mišlju da krši ikoju normu bilo pisanu bilo nepisanu. Ponovno se vraćam na ono omiljeno pitanje tko je pisao zakon. Ja apsolutno podržavam i veliki sam pobornik transparentnosti stoga ako je to jedno od naravoučenja onda bi ja očekivala sa ove pozicije gdje se ja nalazim da se to kodificira i stvar će biti jednostavna, da se to mora objaviti i da se to mora reći. U ovoj situaciji je završilo kako je završilo, dakle, i to je bilo prvi put. Imamo strašno puno važnih zakona i nitko nikada nije pitao kako se pisao zakon.

Na upit predsjednice Povjerenstva da li su u toku procesa do mene došle informacije da su savjetnici ili izvanredni povjerenik tražili naknadu za rad na zakonu, odnosno jesu li mislili da će biti financijski namireni ili se to pitanje nije nikad postavljalo odgovaram da se nikada to nije postavljalo, nitko od njih to od mene nije tražio i nitko od njih to meni nije navodio kao relevantno pitanje. Bilo je i drugih primjera kad je Vlada koristila i tražila za pomoć vanjske stručnjake tijekom vremena u kontekstu velikih problema. Prema mojim saznanjima niti tada nisu bila imenovanja provedena, a prema mojim saznanjima nisu bila niti plaćena. To je jedan specifičan organizam. Dakle, odgovor je negativan.

Ovaj Zapisnik je sastavni dio Zapisnika sa 30. sjednice Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa održane dana 3. prosinca 2018.

Zapisnik je dan na uvid stranci koja svojim potpisom potvrđuje da nema primjedbi na njegov sadržaj.

Martina Dalić

Zapisnik sastavila:
tajnica Povjerenstva:

Majda Uzelac

Predsjednica Povjerenstva:

Nataša Novaković